

MEZINÁRODNÍ
CENTRUM
SLOVANSKÉ
HUDBY BRNO

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2019

červen / 4

BILANCE ALFA s.r.o.
auditorská společnost
oprávnění KAČR č. 413
DIČ: CZ 25589865

Činnost v roce 2019

V roce 2019 se uskutečnil dvacátý čtvrtý ročník MHF 13 měst Concentus Moraviae. Dramaturgie s podtitulem „**KONCERT NÁRODŮ**“ byla spojením dvou úzce souvisejících témat, která pro naše publikum zpracoval pár respektovaných dramaturgů: britský muzikolog a publicista **Tully Potter** a profesorka **Barbara Maria Willi**, všeobecná muzická osobnost nedílně spjatá s festivalem téměř od jeho narození.

Páteří programu bylo **34 festivalových koncertů ve 20 městech Jihomoravského kraje, Kraje Vysočina a Dolního Rakouska**: Boskovice, Brno, Bystřice nad Pernštejnem, Hustopeče, Ivančice, Kyjov, Lysice, Mikulov, Moravský Krumlov, Náměšť nad Oslavou, hrad Pernštejn, Rájec-Jestřebí, Retz, Slavkov u Brna, Tišnov, Třebíč, Valtice, Velké Meziříčí, Vídeň a Žďár nad Sázavou. Barbara Willi odvíjela dramaturgickou linku od významné dějinné události. Zmapovala hudební podobu **Vídeňského kongresu** (1. 10. 1814 – 9. 6. 1815), jeho koncerty, plesy, představení, hlavní hudební aktéry, očekávané premiéry i základní dny. Druhá linka letošní dramaturgie se věnovala národním hudebním kvartetům. A právě v terénu **kvartetní tvorby** tzv. národních škol od 19. století až po současnost dramaturgii inspiroval **Tully Potter**.

V prostorách kostelů a zámků se publiku z festivalových měst, ale i návštěvníkům přijíždějícím na festival z celé České republiky a zahraničí představila špička české hudební scény i přední evropská a světová smyčcová kvarteta. Posluchači měli možnost vypravit se do vzdálených koutů Evropy prostřednictvím národních skladatelů – autorů jednotlivých kvartet a vrátit se zpátky na Vídeňský, nebo také „tančící“ kongres.

Na festivalu vystoupilo úctyhodných 24 kvartet, mezi kterými byla řada hvězdných souborů: Borodinovo kvarteto, Jerusalem Quartet, Pavel Haas Quartet, Szymanowski Quartet, Modigliani Quartet, Quatuor Mosaïques, London Haydn Quartet či kolumbijské Cuarteto Q-Arte. Další významnou festivalovou osobností byl legendární klavírista Alfred Brendel, který se 7. června představil v roli přednášejícího na téma *Můj hudební život*.

Festival byl slavnostně zakončen 25. června ve skvostném Zlatém sále proslulého vídeňského koncertního domu Musikverein s patřičně hvězdnými interprety: festivalová patronka Magdalena Kožená vystoupila se souborem Collegium 1704 v atraktivním barokním repertoáru ve stejné době vydávaném na novém CD labelu Pentatone. Mimořádné finále 24. ročníku zahájilo tradici „Koncertů česko-rakouského partnerství“ a zároveň předznamenalo oslavy festivalového čtvrtstoletí.

Text o dramaturgií:

Vídeňský kongres měl těžkou úlohu: vytvořit nový řád v Evropě po Velké francouzské revoluci, napoleonských válkách a v situaci, v níž politický newcomer Prusko začal rozdávat zcela nově namíchané karty. Rakouský ministr zahraničí kníže Metternich sebral reprezentanty snad všech zúčastněných evropských politických hráčů do Vídně. A měl překvapivě moderní strategii; věděl totiž, že ke společnému jednacímu stolu může dostat nepřátele pouze tehdy, pokud nejprve vytvoří emocionálně přijatelnou atmosféru. Dlouho před výzkumem emoční inteligence (EQ) využil Metternich svou diplomatickou zkušenosť: v konfliktu je nutné odvést pozornost jinam. Tomu se věnoval pořádně. Tak pořádně, že jeho politický summit dostal přezdívku *tančící kongres*.

Každý týden ples, spousta kompozic na zakázku k navození dobré atmosféry pro jednání mocnosti – není to znevažování hudby jakožto umění? Atď je odpověď jakákoliv, strategie se Metternichovi vyplatila jak politicky, tak kulturně: celá Evropa poznala Beethovena (který předtím zcela určitě zajímal jen ty nejkultivovanější), Vídeň získala renomé hudebního epicentra a především v roce 1813 vzniklý Spolek přátel hudby (Gesellschaft der Musikfreunde) dostal nový význam. Jelikož jeho zakladatelé disponovali odborností a vzděláním, mohli udávat tón ve výběru kvalitních skladeb, spolek pořádal

veřejné koncerty, angažoval tisíce laiků do hudebních produkcí a jeho vliv vzrostl natolik, že posléze dokázal vystavět jeden z dodnes nejvýznamnějších koncertních sálů na světě, vídeňský *Musikverein*. (Jeho autorem byl slavný architekt Theophil von Hansen, který pro Brno vytvořil mj. Kleinův palác, Besední dům, Pražákův palác či nemocnici u sv. Anny.) Do činnosti spolku patřilo během kongresu legendární uvedení Händlova oratoria *Samson* pod taktovkou Antonia Salieriho; právě tím se nechá inspirovat pro závěrečný koncert našeho letošního festivalu Magdalena Kožená a Václav Luks. Z dobových popisů události můžeme vyčíst zajímavou poznámku o průběhu dobových produkcí: někteří posluchači si stěžovali na formální charakter koncertu, při němž císařova přítomnost vzbudila tak velký respekt, že se tleskalo až na konec představení. To pro raně romantického posluchače zvyklého na spontánní potlesk při krásných momentech koncertu působilo chladným dojmem, jako by publikum dostatečně nemotivovalo hudebníky...

Původně charitativní Spolek přátel hudby, který vznikl v období mezi lety 1812 a 1814, byl ihned po svém založení velmi vlivný, a to díky mimořádně kultivované a společensky významné skupině svých zakladatelů. Patřil do ní Ralph Kiesewetter, znalec renesanční a barokní hudby, dále movitá rodina Sonnleithnerů udržující uznávaný a živý hudební salon a osobnosti jako Fanny von Arnstein či princ Joseph von Lobkowicz. Zvláštní zmínku si zaslouží jistý Johann Nepomuk Zizius, který byl blízkým přítelem Ludwiga van Beethovena. Díky němu a jeho vztahu k Beethovenovi se rozhodl jeden z tehdy největších pražských hudebních talentů pro život ve Vídni: v roce 1813 započal varhaník, pianista, houslista a skladatel Jan Hugo Voříšek svoji kariéru v habsburské metropoli. Od roku 1815 byl korepetitorem, poté kapelníkem Spolku přátel hudby a podílel se pravděpodobně také na založení vídeňské konzervatoře. V rodině Sonnleithnerů se mohl setkat s Franzem Schubertem, ostatně při poslechu Voříškovy skvostné hudby nás dnes napadá příbuznost právě s tímto jeho geniálním současníkem spíše než s Beethovenem, kterého Voříšek prohlašoval za svůj vzor. Jeden z festivalových koncertů bude mapovat právě napětí mezi těmito třemi velkými talenty v žánru, jehož kolébkou je Vídeň – umělá píseň. Vzestup občanské kultury vynesl komorní hudbu k novému významu. Zrovna písň byly ideální hudební formou, která se mohla velmi rychle a masivně prosadit, jelikož už od dob Goetheových domácnost bez klavíru a zpěvu jako by ani nebyla.

Doba Vídeňského kongresu je také dobou soumraku virtuozy a cestujících virtuosů, jako byli J. N. Hummel, J. L. Dusík a A. Gyrowetz. Díky salonům, koncertům a díky tendenci stáhnout se do soukromého života po prozření, že velké revoluční ideály nejsou tak nějak úplně reálné, si lidé zamilovali jak intimitu písni, tak lehkost a melodičnost skladatelů typu L. Cherubiniho a C. M. von Webera. Začaly se psát virtuózní skladby pro moderní dechové nástroje, jako byly lesní roh a klarinet, nové publikum si získala harfa a ve stavbě klavírů neuplynul rok bez nových vynálezů a patentů. Zrodil se metronom, bonton vyšší společnosti nutil i hudebně netalentované jedince k tvorbě či k proklamacím alespoň laických názorů o hudbě. Tato atmosféra umožnila vznik podivuhodného fenoménu: vysoko postavení veřejní činitelé soutěžili ve svých hudebních dovednostech. Úředník Nikolaus von Krufft byl blízkým Metternichovým spolupracovníkem, ale zároveň vynikal v kompozici – složil celou řadu vokálních děl, písni a dvě sonáty pro klavír a lesní roh. Již zmíněný Voříšek žil dvojí život právníka a člena válečné rady na jedné straně, varhaníka a pianisty na straně druhé. Francouzský vyjednavač Talleyrand sice sám nekomponoval, ale situace využil a s inteligentním záměrem si objednal monumentální requiem na památku dramatické smrti Ludvíka XVI. Velmi dobře si totiž uvědomoval, že v napjaté atmosféře francouzsko-rakouské animozity bude téma hrozivého konce francouzského krále empaticky rezonovat. Kompozicí Talleyrand pověřil svého dvorního pianistu a skladatele rakouského původu, Sigismunda von Neukomma. Ten se stal přes noc nejoblíbenějším hudebním diplomatem vídeňského kongresu – provedení skladby s účastí stovek účinkujících za aktivní podpory sboru Spolku přátel hudby bylo dojemnou a společensky velmi významnou událostí. Hrálo se přímo v katedrále sv. Štěpána, přítomny byly korunované hlavy všech zúčastněných zemí či jejich zástupci a dle svědků slzy ronili i zarytí nepřátelé hudby. Von Neukomm tvořil nejen monumentální tituly, nýbrž také velmi zajímavé komorní skladby včetně skladeb pro harmonium nebo sborové útvary na anglické texty.

Metternich a jeho strategie přimět účastníky kongresu k ochotě jednat za přispění lesku společenského života podpořila ještě jednu vývojovou linii, bez které bychom si rakouskou kulturu asi nedokázali představit: nezbytné plesy vedly rovněž k nutnosti skladat taneční hudbu, a žánry jako valčík, polonéza či pochod se tak staly najednou horkým zbožím. Existovaly samozřejmě již před kongresem, ale nikdo netušil, že by mohly nabýt takového významu, aby někteří lékaři vystavovali při bolestech těla diagnózu: „Übermass an walzern“ (příliš intenzivní tancování valčíků). Von Neukomm, Dittersdorf, Diabelli a Pamer připravovali pódium pro to, co Johann Strauss starší a jeho následovníci dokázali dotáhnout k dokonalosti. Vídeňský kongres sice nestvořil vídeňský valčík tak, jak ho dnes známe, ale vyvedl ho z koutu morálně podezřelých žánrů do světla nejtřpytivějších společenských

událostí. Nechme se unést pohybem této okouzlující hudby a dovolme si na moment zapomenuté romantické touhy...

Barbara Maria Willi

Program byl obohacen o pátý ročník **doprovodné akce** Hudba na kole v lednicko-valtickém areálu a dolnorakouském regionu Weinviertel. Během soboty 15. června 2019 se cyklistům v krátkých 15minutových koncertech různých žánrů na 20 stanovištích představily české a rakouské profesionální i amatérské soubory, včetně žáků uměleckých škol. Vstup na všechny koncerty byl volný.

Festival se těšil přízni médií a odborné i laické veřejnosti a zaznamenal mimořádný posluchačský ohlas – řada koncertů byla s předstihem vyprodána a návštěvnost pokryla kapacitu koncertních prostor. 34 koncertů festivalu a 20 koncertů Hudby na kole a další doprovodné akce si vyslechlo přes 14.000 posluchačů. Festival byl zrealizován v plném plánovaném rozsahu a naplnil stanovené cíle.

Česká televize připravila reportáž o souboru Jerusalem Quartet a o závěrečném koncertě s Magdalenou Koženou a souborem Collegium 1704 ve Vídni. Čtyři z festivalových koncertů natočil Český rozhlas a byly vysílány rovněž v síti EBU.

PŘEHLED FESTIVALOVÝCH KONCERTŮ SE STRUČNÝMI CHARAKTERISTIKAMI:

ne 20/1

Praha

Dvořákova síň Rudolfina, 19:30 hod.

Festivalový prolog

MAGDALENA KOŽENÁ /mezzosoprán

MITSUKO UCHIDA / klavír / piano

Robert Schumann: Básně královny Marie Stuartovny op. 135

Hugo Wolf: Písň na Mórieho

Antonín Dvořák: Milostné písň op. 83

Arnold Schoenberg: Kabaretní písň

pá 10/6 Dukovany

Jaderná elektrárna Dukovany, 17:00 hod.

Festivalový prolog

INDIGO QUARTET

Martin Flašar: Reactor 4S4 (*skladba vytvořená přímo pro tento koncert*)

Zdeněk Král: Indigo Snake, Ústím v Ústí

Martin Flašar: Šótecu (Čtyři komorní básně na slova japonského básníka Šótecu pro recitátora, smyčcový kvartet a projekci)

Carlos Gardel: Por una cabeza

Astor Piazzolla: Oblivion, Libertango

Co má společného výroba jaderné elektřiny a hudba smyčcového kvarteta? Vztah mezi hudbou a jadernou energií se zdá být nepravděpodobný. Přesto se už od dob prvních jaderných testů objevují skladby týkající se tohoto tématu. Jak si s ním poradila průvodkyně infocentra elektrárny a čtyři hráči na smyčcové nástroje? To poznalo publikum nevšedního interaktivního koncertu. Muzikanti z Indigo Quartet a Jaderná elektrárna Dukovany připravili večer pro všechny, kterým se zdá být spojení jaderné energie a hudby lákavé. Zazněly nové i dobré známé skladby a publikum elektrárnu poznalo z jiného, běžně neznámého úhlu pohledu.

so 1/6

Lysice

kostel sv. Petra a Pavla, 19:00 hod.

Slavnostní zahajovací koncert

**RUBY HUGHES / soprán
QUATUOR MOSAÏQUES**

Joseph Haydn: Smyčcový kvartet č. 5 G dur, op. 17

Joseph Haydn: Kantáta Arianna a Naxos

Giacomo Puccini: Smyčcový kvartet „Crisantemi“

Giacomo Puccini: Scherzo a moll

Giacomo Puccini: Fuga A dur

Ottorino Respighi: Il Tramonto

Legendární Quatuor Mosaïques se na náš festival vrátil po jedenácti letech. V Lysicích předvedl, proč jeho interpretace Haydnových kvartetů získává po celém světě jedno ocenění za druhým. Odhalil i komorní tvář slavného autora operních hitů, jako jsou Turandot či Tosca. Svou sehranou kvartetní mozaiku soubor obohatil o jedno zářivé sklíčko: sopranistku Ruby Hughes. Operní hvězda z Velké Británie v Haydnově kantátě ztvárnila princeznu Ariadnu marně čekající na milovaného Thésea na ostrově Naxos a Respighiho tóny vykreslila romantický příběh mladíka, který za svůj krátký život poznal pouze západ Slunce, jeho východu se však nedočkal.

ne 2/6

Boskovice

zámek, 19:30 hod.

ERIC HOEPRICH / klarinet

LONDON HAYDN QUARTET

Bernhard Crusell: Kvartet pro smyčce a klarinet Es dur, op. 2

Carl Maria von Weber: Klarinetový kvintet B dur, op. 34

Do zlatého věku hudby pro dechové nástroje nás zavedla díla finsko-švédského skladatele a klarinetového virtuosa Bernharda Crusella a jeho německého kolegy Carla M. von Webera. Oblíbený host našeho festivalu, klarinetový mág Eric Hoeprich, vybral ze své vlastní sbírky historických klarinetů obsahující více než sto původních nástrojů ten, jehož tón se dokonale propojil s barvou dobových nástrojů proslulého smyčcového kvarteta London Haydn Quartet. Umělci publikum zavedli do mladého 19. století a předvedli, jaká hudba zněla na tehdy zbrusu novém boskovickém zámku.

po 3/6

Ivančice

kostel Nanebevzetí Panny Marie, 19:30 hod.

KAREL MARTÍNEK / varhany, varhanní pozitiv

CZECH ENSEMBLE BAROQUE CHOIR

TEREZA VÁLKOVÁ / um. vedoucí, sbormistr

Joseph Haydn: Šest anglických žalmů (výběr)

Gioacchino Rossini: Salve Regina pro sbor a varhany

Franz Schubert: Mirjams Siegesgesang op 136, D 942 pro sbor a varhany (úprava K. Martínek)

Felix Mendelssohn Bartholdy: Varhanní sonáta op. 65, číslo 3, A Dur (Con moto maestoso-Andante tranquillo)

Luigi Cherubini: Antifona sul canto fermo 8 tono pro šestihlasý smíšený sbor

Felix Mendelssohn Bartholdy: Jauchzet dem Herrn

Felix Mendelssohn Bartholdy: Richte mich

Petr Iljič Čajkovskij: 9 Sacred Pieces č. 1 – Cherubic Hymn 1

Czech Ensemble Baroque Choir inspirován festivalovou dramaturgií nabídl nejen skladby dvou „symbolů“ vídeňské hudební kultury (J. Haydna a F. Schuberta), ale také romantickou tvorbu různých evropských národů – dílo italského labužníka Rossiniho, který svým přestěhováním do Francie zastupuje hned dva státy, německého židovského hudebního poety Mendelssohna Bartholdyho a nakonec žalmy z pera slavného ruského autora 19. století. Karel Martínek sbor doprovázel, vystoupil i

v roli sólisty v nádherné Mendelssohnově varhanní sonátě a dokonce projevil své aranžérské schopnosti v adaptaci Schubertova klavírního partu pro varhany. Program nabídl krásné momenty během romantické cesty po Evropě a dal nahlédnout na to, jak různorodé jsou evropské pohledy na biblické dědictví spojující židovskou a křesťanskou tradici.

po 3/6
Hustopeče
evangelický kostel, 19:30 hod.

ZEMLINSKÉHO KVARTETO

Felix Mendelssohn Bartholdy: Smyčcový kvartet č. 1 Es dur op. 12
Bedřich Smetana: Smyčcový kvartet č. 1 e moll „Z mého života“

Zemlinského kvarteto, kterému již přes 25 let tleská publikum po celém světě, přednesl půvabný, elegantní Smyčcový kvartet op. 12, dílo dvacetiletého romantického skladatele Felixe Mendelssohna Bartholdyho, a První kvartet Bedřicha Smetany zvaný „Z mého života“, geniální kvartetní prvotinu zralého skladatele, která je do dnešních dnů jedním ze světově nejhranějších komorních děl.

út 4/6
Velké Meziříčí
zámek, zámecká jídelna, 19:30 hod.

MIOSLAV IŠTVAN QUARTETT

Wolfgang Amadeus Mozart: Adagio a fuga c moll
Leoš Janáček: Smyčcový kvartet č. 1 z podnětu Tolstého Kreutzerovy sonaty
Miloslav Ištvan: 1. smyčcový kvartet
Josef Suk: Meditace na svatováclavský chorál

Progresivní Miloslav Ištvan Quartett se zaměřuje především na interpretaci soudobé klasické hudby. V jejich podání ale přináší posluchačům potěšení i hudba starší, a tak do festivalového večera uvedla „bachovská“ fuga W. A. Mozarta. Následoval Janáčkův kvartet č. 1, jeho nejstručnější a přitom nejtragičtější hudební drama. Devětašedesátiletý autor byl Českým kvartetem vyzván ke kompozici kvartetu a sáhl námětově po známé Tolstého novele. Její problematiku – manželský trojúhelník – totiž prožíval sám, a to jako postava cizího muzikanta, zasahujícího do osudu manželské dvojice; jeho očima také vidí příběh především jako tragédii milované ženské bytosti. Nechyběla hudba legendy české hudební avantgardy druhé poloviny 20. století, jehož jméno kvarteto nese, a i finále koncertu bylo vpravdě české: v roce 1914 vytvořil Josef Suk svou proslulou Meditaci jako příspěvek k posílení vlastenecké hrドosti; ač údajně zkomponovaná během pouhých dvou hodin, patří tato skladba k autorovým nejhranějším kusům.

út 4/6
Žďár nad Sázavou
zámek, Freskový sál, 19:30 hod.

MARKÉTA CUKROVÁ / mezzosoprán
BARBARA MARIA WILLI / kladívkový klavír

Život v písních

Václav Jan Tomášek: Am Flusse / Wanderers Nachtlied / Die Spinnerin / Erlkönig
Joseph Haydn: Canzonettas (první díl): The Mermaid's song / Despair / Pleasing Pain
(druhý díl): The Wanderer
Ludwig van Beethoven: Kantáta „L'amante impaziente“ Arietta buffa a Arietta assai seriosa
Sigismund von Neukomm: The Lord is my shepard
Hugo Václav Voříšek: Eintritt ins Jünglingsalter / Gesang einer Najade / Das arme Röschen /
Newinnost

Kromě vídeňského valčíku je nejznámějším hudebním produktem *made in Vienna* zcela určitě píseň. A právě období během „tančícího kongresu“ bylo rozhodující pro růst a šíření tohoto překrásného žánru, který dovoluje zpívat o vlastním životě, o prožitcích a o pohnutkách srdce lépe než kterákoliv jiná hudební forma. Z Vídně doslova tryskaly tisky *Lieder* ve všech podobách, a proto můžeme „tančící kongres“ směle obohatit o atribut „zpívající“. Markéta Cukrová a Barbara Maria Willi umožnily objevovat, jak Voříšek posunul klasický Tomáškův výraz, v němž hudba slouží deklamaci textu, a intelektuální Haydnovu interpretaci textu dále do nových psychologických dimenzí, v nichž hudba vyjadřuje lidské emocionální pohnutky. Nechyběl ani nejvíce hráný hudební autor vídeňského kongresu, Sigismund von Neukomm.

st 5/6

Rájec-Jestřebí

zámek, Slavnostní sál, 19:30 hod.

IGOR FRANTIŠÁK / klarinet

JOSEF KLUSOŇ / viola

MICHAL KAŇKA / violoncello

ZEMLINSKÉHO KVARTETO

Arnold Schönberg: Zjasněná noc, op. 4

Leoš Janáček: Po zarostlému chodníčku, řada 1 (v transkripci pro klarinet, housle, violu a violoncello)

Zemlinského kvarteto, slavící letos 25 let kariéry, se ve festivalovém programu rozrostlo o tři skvělé umělce a přizvalo publikum k večeru v netradičním, ale o to atraktivnějším obsazení. Zazněl proslulý Schönbergův sextet, geniální hudební vyznání, kterým si v nočním lese milenci slibí oddanost a který vznikl těsně před autorovou svatbou se sestrou skladatele Alexandra Zemlinského. Na Janáčkově Zarostlému chodníčku tentokrát nezněl klavír, ale prošlo se po něm kvarteto, v němž jeden z houslových partů převzal klarinet; populární Lašovičky či Frýdecká Panna Maria zněla ve zcela nových barvách!

čt 6/6

Bystřice nad Pernštejnem

Kulturní dům, Velký sál, 19:30 hod.

BORIS GILTBURG / klavír

PETR RIES / kontrabas

PAVEL HAAS QUARTET

Ludwig van Beethoven: Smyčcový kvartet č. 3, op. 59 „Razumovsky“

Franz Schubert: Klavírní kvintet A dur, op. 114 „Pstruh“

Hvězdně obsazený koncert, dvě repertoárové stálíce komorní hudby – tento večer byl bezesporu jedním z pomyslných vrcholů letošního festivalu! Bystřický Kulturní dům se zařadil po bok nejskvělejším světovým sálům: přivítal slavné Pavel Haas Quartet, v jehož podání zazněl jeden z Beethovenových tzv. Razumovských kvartetů vzniklých na objednávku ruského velvyslance ve Vídni. Ve druhé polovině večera se ke smyčcům přidal virtuózní klavír Izraelce Borise Giltburga a majestátní kontrabas filharmonika Petra Riese v Schubertově klavírním kvintetu přezdívaném podle poslední věty skladby „Pstruh“: *Hle v jasně vodě mlhá se pstruhů mrštný roj a druh tu druha stíhá, je veselý to boj.*

pá 7/6

Brno

Hudební fakulta JAMU, Koncertní sál, 18:00 hod.

ALFRED BRENDL / přednášející

Můj hudební život – přednáška

Fenomenální klavírista, jedna z nejpozoruhodnějších postav hudebního světa 2. poloviny 20. a počátku 21. století, čestný doktor několika univerzit včetně Oxfordu či Yale, držitel medaile H. von Bülowa Berlínských filharmoniků, čestný člen Vídeňské filharmonie, autor řady knih esejů a svazků poezie... Alfred Brendel se s posluchači dělí o své umění i moudrost, velkým lákadlem je však také jeho ostrovtip a proslulý nadhled, díky kterým se z jeho přednášek stávají nezapomenutelná představení. „*Ptáte se, co pro mě znamená hudba. Co pro mě znamená vzduch, který dýchám? Nebo voda, již pijí? Hudba je můj život, ale tím je i literatura a můj zájem o vizuální umění, architekturu, divadlo a film.* Jak říká Nietzsche: *Jediné ospravedlnění naší existence na tomto světě je estetika.*“

so 8/6

Třebíč

foyer divadla Pasáž, 19:30 hod.

KAREL KOŠÁREK / klavír

PETR VALÁŠEK / basklarinet

OLEG SOKOLOV / marimba, perkuse

EPOQUE QUARTET

Jan Kučera: Zrození / Pljeskavica / Sluneční hodiny

Alexey Aslamas: EQ 172

Petr Wajsar: Tuitytuitytu song

Lukáš Sommer: Coffee with Ennio M. – světová premiéra

Aleš Březina: Fallin Leaves

Oblíbený festivalový host, multižánrový Epoque Quartet, oslavil v roce 2019 dvacet let společného hrání. Do Třebíče si tentokrát jako hosty pozval další festivalové stálce: virtuózního klavíristu Karla Košárku a prostřednictvím komorní verze skladby „Falling Leaves“ jako autora také festivalového dramaturga Aleše Březinu. Epoque Quartet publiku nabídlo cestu do dosud netušených světů kvartetního repertoáru a ve zbrusu nové skladbě Lukáše Sommerra ho dokonce pozval na kávu s Enniem Morriconem.

ne 9/6

Lomnice

Synagoga, 19:30 hod.

PREZIOSO STRING QUARTET

Jaan Rääts: Koncert pro komorní orchestr, op. 16

Eduard Tubin: Smyčcový kvartet

Dmitrij Šostakovič: Smyčcový kvartet č. 10, op. 118

Podobně jako naše festivalová patronka Magdalena Kožená, i slavný dirigent Neeme Järvi se intenzivně věnuje propagaci skladatelů své rodné země; také díky němu se hudba Estonce Eduarda Tubina dnes hraje po celém světě. Na našem festivalu předneslo vynikající estonské kvarteto Prezioso jeho jediný smyčcový kvartet, který autor složil v roce 1979 na námět estonských lidových melodií. K návštěvě lomnické synagogy lákal už jen samotný název díla, který v originále sám zní jako hudba: Keelpillikvartett (Eesti pillilugudele). Kvarteto představilo i hudbu dalšího ze svých rodáků, v současné době jednoho z nejuznávanějších a nejhranějších skladatelů Estonska, Jaana Räätse. Na závěr koncertu zazněl desátý kvartet Dmitrije Šostakoviče, který autor věnoval svému polskému kolegovi a blízkému příteli Mieczysławu Weinbergovi.

ne 9/6

Mikulov

zámek, Velký zámecký sál, 19:30 hod.

JERUSALEM QUARTET

Joseph Haydn: Smyčcový kvartet č. 1 G dur, op. 76
Erich Wolfgang Korngold: Smyčcový kvartet č. 2 Es dur, op. 26
Béla Bartók: Smyčcový kvartet č. 4

Mikulovský zámek přivítal v současnosti jeden ze světově nejfrekventovanějších hudebních komorních souborů. Jerusalem Quartet se těší zvučnému renomé v zámoří, kam pravidelně zajíždí na koncertní turné, i v Evropě – tento skvělý soubor se objevuje v prestižních sálech jako Concertgebouw v Amsterdamu, Herkulessaal v Mnichově, Wigmore Hall v Londýně nebo Cité de la Musique v Paříži. V Mikulově se blýskl programem, který bychom mohli nazvat „rakousko-uherským“: zahájil ho první ze šestice Haydnových kvartetů s opusovým číslem 76, věnovaných hraběti Erdödymu a představujících bezesporu vrchol autorovy kvartetní tvorby. Následoval půvabný, přesto však málo hraný druhý kvartet brněnského rodáka Korngolda. Maďarský akcent do programu vnesl čtvrtý Bartókův kvartet, pětivětá skladba plná technických zvukových efektů.

po 10/6
Retz
dominikánský kostel, 19:30 hod.

CUARTETO Q-ARTE

Heitor Villa-Lobos: Smyčcový kvartet č. 17
Alberto Ginastera: Smyčcový kvartet č. 1, op. 20
Astor Piazzolla: Suita „Maria de Buenos Aires“

Přitažlivou kombinaci latinskoamerické živelnosti a hrácké virtuozity nabídli festivalovému publiku čtyři kolumbijskí umělci vystupující již devět sezón jako Q-Arte Quartet, respektovaný celosvětový ambasador kvartetní hudby Latinské Ameriky. Z úctyhodného repertoáru více než devadesáti jihomořanských klasických komorních děl vybralo kvarteto Q-Arte skladby slavné trojice autorů, s nimiž se publikum vydalo do Brazílie, Argentiny a díky kvartetní suitě ze scénického díla slavného Astora Piazzolly poznalo i u nás neslychaný žánr „tango opery“.

po 10/6
Milotice
zámek, Freskový sál, 20:00 hod.

JANA BOUŠKOVÁ / harfa
MARTIN NOVÁK / lesní roh
BARBARA MARIA WILLI / kladívkový klavír

Zábava tvoří mír

Joseph Haydn: Sonáta C dur pro klavír (Hob. XVI:50)
Nikolaus Krufft: Sonáta Es dur pro lesní roh a klavír
Jan Ladislav Dusík: Sonáta Es dur pro harfu op. 34 / Duet Es dur pro harfu a klavír op. 38

Kde jsou ty zlaté časy, kdy vysoce postavený úředník komponoval na profesionální úrovni? Kdy právník Nikolaus von Krufft plnil přes den povinnosti hlavního sekretáře pořadatele vídeňského kongresu knížete Metternicha a večer se vytáhl s čerstvě zkompisovanou sonátou? Kde jsou ty časy, kdy hudební salóny navozovaly atmosféru pro dohadování mírových podmínek? Kdy diplomat Charles de Ligne mohl směle prohlásit, že jen zábavou se dosáhne míru? Kde jsou ty časy, kdy kultivovaný dialog o kvalitách zavedené hvězdy (J. Haydn) a o nových trendech mladých virtuosů (J. L. Dusík) spolu vedli političtí antagonisté?

A co dnes? Zapůsobí kouzlo hudby a kouzlo tehdy oblíbených nástrojů (horna, kladívkový klavír a harfa) diplomaticky i na nás a naše spory?

Koncert se konal ve spolupráci s městem Kyjov

út 11/6

Slavkov u Brna

zámek, historický sál, 19:30 hod.

CUARTETO Q-ARTE

Heitor Villa-Lobos: Smyčcový kvartet č. 17

Alberto Ginastera: Smyčcový kvartet č. 1, op. 20

Silvestre Revueltas: Smyčcový kvartet č. 4 „Música de Feria“

Přitažlivou kombinaci latinskoamerické živelnosti a hráčské virtuozity nabídli festivalovému publiku čtyři kolumbijskí umělci vystupující již devět sezón jako Q-Arte Quartet, respektovaný celosvětový ambasador kvartetní hudby Latinské Ameriky. Z úctyhodného repertoáru více než devadesáti jihoafrických klasických komorních děl vybral kvarteto Q-Arte skladby slavné trojice autorů, s nimiž se publikum vydalo do Argentiny, Brazílie a na rušný mexický trh.

st 12/6

Náměšť nad Oslavou

zámek, knihovna, 19:30 hod.

NOVUS STRING QUARTET

GRAFFOVO KVARTETO

Felix Mendelssohn Bartholdy: Oktet Es dur, op. 20

Louis Spohr: Dvojitý kvartet e moll, op. 87

Když bylo Felixi Mendelssohnovi Bartholdymu pouhých šestnáct let, zkomponoval bezesporu nejvýznamnější oktet věvodící několika málo skladbám pro dvojitě obsazení smyčcového kvarteta. Takřka orchestrálně znějící dílo s imponantní třetí větou inspirovanou Goethovým básnickým líčením Valpuržiny noci přednesla v zámecké knihovně náměšťského zámku skvělá dvojice špičkových mladých kvartet: korejští Novus String Quartet a brněnské Graffovo kvarteto; kromě Mendelssohna uvedli ještě třetí „dvojkvartet“ jeho staršího kolegy a přítele Louise Spohra.

čt 13/6

Žďár nad Sázavou

kostel sv. Prokopa, 19:30 hod.

NAVARRA STRING QUARTET

Benjamin Britten: Smyčcový kvartet č. 3, op. 94

Leoš Janáček: Smyčcový kvartet č. 1 z podnětu Tolstého Kreutzerovy sonáty

Do dnešního dne má za sebou sympatické anglické kvarteto Navarra String Quartet sedmnáct velice úspěšných koncertních sezón. Výběr skladeb pro jejich festivalový koncert padl na dva kvartety obecně považované za vrcholná komorná díla svých autorů. Silně emotivně působící pětivětý smyčcový kvartet č. 3 Benjamina Brittena je autorovým vědomým rozloučením se světem. Podobně mohutně účinný je i Janáčkův kvartet č. 1, jeho nejstručnější a přitom nejtragičtější hudební drama. Devětašedesátiletý autor byl Českým kvartetem vyzván ke kompozici kvartetu a sáhl námětově po známé Tolstého novele.

čt 13/6

Ivančice

Řeznovice, kostel sv. Petra a Pavla, 19:30 hod.

SZYMANOWSKI QUARTET

Karol Szymanowski: Smyčcový kvartet č. 1, op. 37
Stanisław Moniuszko: Smyčcový kvartet č. 1 d moll
Grażyna Bacewicz: Smyčcový kvartet č. 4

Je prý těžké nezamilovat si na první poslech Szymanowského kvarteto! Téměř čtvrtstoletí společně hrající Varšavané sklízejí ovace po celém světě a do Řeznovic přivezli čistě polský program. Zahráli hned dva „první“ smyčcové kvartety: nejprve zaznělo dílo Karola Szymanowského, jehož jméno soubor hrdě nosí, následoval Stanisław Moniuszko, jehož 200. výročí narození si v roce 2019 svět připomínal a jemuž bývá přezdíváno otec polské opery. Příjemným překvapením pro posluchače byla tvorba jedné z mála polských autorek, které dosahly uznání i v mezinárodním měřítku: houslová virtuoska Grażyna Bacewicz se kromě koncertní dráhy s úspěchem věnovala i kompozici, kterou před druhou světovou válkou studovala mj. i u legendární Nadii Boulanger v Paříži.

pá 14/6
Lysice
zámek, velký salón, 19:30 hod.

DOLEŽALOVO KVARTETO

Antonín Dvořák: Smyčcový kvartet č. 12 F dur „Americký“, op. 96
Leoš Janáček: Smyčcový kvartet č. 2 „Listy důvěrné“

Doležalovo kvarteto ke 45. výročí založení souboru vydalo nové CD, na kterém zní i do Lysic připravený Dvořákův 12. smyčcový kvartet. Že jste už slavného „Američana“ slyšeli mnohokrát? A Janáčkovy „Listy důvěrné“ také? Na lysickém zámku vás ale čekalo překvapení! Umělci totiž kvůli svému jubilejnímu CD studovali nejrůznější edice Dvořákova ikonického díla a srovnávali s jeho rukopisem, stejně pracovali i s oběma existujícími edicemi Janáčkova kvarteta. Výsledek jejich mnohaleté mravenčí práce publikum mile překvapil.

so 15/6
Lednicko-valtický areál Weinviertel / Rakousko
HUDBA NA KOLE

ne 16/6
Boskovice
zámek, 19:30 hod.

VERTAVO STRING QUARTET

Edvard Hagerup Grieg: Smyčcový kvartet F dur, č. 2
Maurice Ravel: Smyčcový kvartet F dur
Joseph Haydn: Smyčcový kvartet Es dur, č. 2, op. 33, „Vtip“

Zvukomalebné jméno norského ansámlu je zkratkou příjmení čtveřice dívek, které se v roce 1984 rozhodly pro společnou kvartetní cestu. Jména se za pětatřicet let změnila, značka Vertavo se ale už pevně zapsala do povědomí milovníků komorní hudby po celém světě. Do Bosovic dámky přivezly trojlistek výjimečných děl a zahájily ho jak jinak než norskou hudbou: skvostným „nedokončeným“ dvouvětým kvartetem Edvarda Griega. Následoval jediný smyčcový kvartet Maurice Ravela, na kterém Debussy zakázal „měnit byť jen jedinou notu“, jak je dokonalý, a do finále publikum dovedl Haydnův „Vtip“, druhý z jeho tzv. „ruských“ kvartetů.

ne 16/6
Valtice
zámek, Zámecká jízdárna, 19:30 hod.

BARBARA MARIA WILLI / cembalo

TALICHŮV KOMORNÍ ORCHESTR
JAN TALICH / um. vedoucí

Koncert hejtmana Jihomoravského kraje

Mission possible – vídeňský valčík a jeho diplomatická mise

Johann Strauss st.: Valčík Freuden Grütze / Radostné pozdravy

Antonio Salieri: Concertino da camera pro flétnu a smyčce

Claude Debussy: La plus que lente / (Valčík) víc než pomalý, L. 121

Johann Strauss st.: Kaiserwaltzer / Císařský valčík (úprava Arnold Schönberg)

Joseph Lanner: Hofballtänze / Dvorské plesové tance (výběr)

Carl Maria von Weber: Klarinetový kvintet B dur op. 34

Michael Pamer: 12 valčíků pro komorní orchestr a kladivkový klavír (výběr)

Johann Strauss st.: Radetzky – Marsch / Radeckého pochod, op. 228 v úpravě pro komorní orchestr

Napjaté atmosféře během tvrdého jednání o novém uspořádání Evropy dokázal ulevit jen jediný lék: každý týden jeden ples. Erotický náboj (valčík byl tehdy trochu podezřelý žánr) a společenský lesk (black tie bylo samozřejmostí) se postaraly o uvolnění hlav států, a jelikož se tato strategie osvědčila, nabraly první valčíkové pokusy třeba Michaela Pamera hned v další generaci netušené obrátky. Johann Strauss & comp. dotáhli valčíky, polonézy a pochody na takovou úroveň, že se staly ikonami vídeňské kultury.

po 17/6

Tišnov

kostel sv. Václava, 19:30 hod.

KAREL MARTÍNEK / varhany, varhanní pozitiv

CZECH ENSEMBLE BAROQUE CHOIR

TEREZA VÁLKOVÁ / um. vedoucí, sbormistr

Joseph Haydn: Šest anglických žalmů – výběr

Gioacchino Rossini: Salve Regina pro sbor a varhany

Franz Schubert: Mirjams Siegesgesang op 136, D 942 pro sbor a varhany (úprava K. Martínek)

Felix Mendelssohn Bartholdy: Varhanní sonáta op. 65, číslo 3, A Dur (Con moto maestoso-Andante tranquillo)

Luigi Cherubini: Antifona sul canto fermo 8 tono pro šestihlasý smíšený sbor

Felix Mendelssohn Bartholdy: Jauchzet dem Herrn

Felix Mendelssohn Bartholdy: Richte mich

Petr Iljič Čajkovskij: 9 Sacred Pieces č. 1 – Cherubic Hymn 1

Czech Ensemble Baroque Choir inspirován festivalovou dramaturgií nabídl nejen skladby dvou „symbolů“ vídeňské hudební kultury (J. Haydna a F. Schuberta), ale také romantickou tvorbu různých evropských národů – dílo italského labužníka Rossiniho, který svým přestěhováním do Francie zastupuje hned dva státy, německého židovského hudebního poety Mendelssohna Bartholdyho a nakonec žalmy z pera slavného ruského autora 19. století. Karel Martínek sbor doprovázel, vystoupil i v roli sólisty v nádherné Mendelssohnově varhanní sonátě a dokonce projevil své aranžérské schopnosti v adaptaci Schubertova klavírního parti pro varhany. Program nabídl krásné momenty během romantické cesty po Evropě a dal nahlédnout na to, jak různorodé jsou evropské pohledy na biblické dědictví spojující židovskou a křesťanskou tradici.

po 17/6

Moravský Krumlov

zámek, Rytířský sál, 19:30 hod.

BARBARA MARIA WILLI / cembalo

TALICHŮV KOMORNÍ ORCHESTR

JAN TALICH / um. vedoucí

Mission possible – vídeňský valčík a jeho diplomatická mise

Johann Strauss st.: Valčík Freuden Grüssse / Radostné pozdravy

Antonio Salieri: Concertino da camera pro flétnu a smyčce

Claude Debussy: La plus que lente / (Valčík) víc než pomalý, L. 121

Johann Strauss st.: Kaiserwaltzer / Císařský valčík (úprava Arnold Schönberg)

Joseph Lanner: Hofballtänze / Dvorské plesové tance (výběr)

Carl Maria von Weber: Klarinetový kvintet B dur op. 34

Michael Pamer: 12 valčíků pro komorní orchestr a kladívkový klavír (výběr)

Johann Strauss st.: Radetzky – Marsch / Radeckého pochod, op. 228 v úpravě pro komorní orchestr

Napjaté atmosféře během tvrdého jednání o novém uspořádání Evropy dokázal ulevit jen jediný lék: každý týden jeden ples. Erotický náboj (valčík byl tehdy trochu podezřelý žánr) a společenský lesk (black tie bylo samozřejmostí) se postaraly o uvolnění hlav států, a jelikož se tato strategie osvědčila, nabraly první valčíkové pokusy třeba Michaela Pamera hned v další generaci netušené obrátky. Johann Strauss & comp. dotáhli valčíky, polonézy a pochody na takovou úroveň, že se staly ikonami vídeňské kultury.

út 18/6

Kurdějov

kostel sv. Jana Křtitele, 19:30 hod.

META4

Kaija Saariaho: Terra Memoria

Jean Sibelius: Voces Intimae, op. 56

Díky nedávné vynikající brněnské inscenaci opery Láska na dálku se nezaměnitelně barevná hudba uznávané finské skladatelky Kaiji Saariaho dostala v našem regionu do povědomí i mimo okruh milovníků soudobé hudby. Její druhý smyčcový kvartet Terra Memoria na našem festivalu už zazněl, a to s velkým ohlasem před jedenácti lety v ročníku s názvem „Dámy mají přednost“. Je věnovaný „těm, kteří již odešli,“ a loni ho na festivalu bylo možno slyšet ve zcela autentickém provedení: přivezlo ho totiž špičkové finské kvarteto Meta4, které si připravilo svůj národní večer: druhé dílo bylo od samotného Jeana Sibilia, a jak v názvu svého kvartetu autor napovídá, naslouchali jsme důvěrnému rozhovoru čtyř hlasů.

Koncert se konal ve spolupráci s městem Hustopeče.

út 18/6

Kyjov

Dům kultury, 19:30 hod.

ALBA REGIA STRING QUARTET

Zoltán Kodály: Smyčcový kvartet č. 2

György Selmeczi: Smyčcový kvartet č. 3

Joseph Haydn: Smyčcový kvartet č. 2, op. 76

První polovinu svého programu věnoval maďarský ansámbel Alba Regia String Quartet dílům svým rodáků: Zoltánovi Kodálymu se dostalo základů hry nejen na klavír, ale i na housle, violu a violoncello. Tyto skvělé předpoklady pro kompozici komorní smyčcové hudby umocnila jeho obliba v melodice maďarské lidové písni; výsledkem byla dvojice kvartetů, které dodnes patří k pilířům kvartettních repertoárů. Třetím ze čtyřice smyčcových kvartetů představil soubor dílo renesanční osobnosti, skladatele, dirigenta a klavíristy Györgyho Selmecziho, který se v našem regionu před dvěma lety skvěle uvedl režisérem Verdiho Nabucca v ND Brno. Ze Székesfehérváru, jemuž se latinsky říká Alba Regia, nás stejnojmenné kvarteto přeneslo do Monyorókeréku v Hradsku na panství knížete Erdödyho, kterému Joseph Haydn věnoval svůj op. 76, šestici smyčcových kvartetů považovaných za vrchol jeho komorní tvorby.

st 19/6

Slavkov u Brna

zámek, historický sál, 19:30 hod.

MODIGLIANI QUARTET

Claude Debussy: Smyčcový kvartet G dur, op. 10

Camille Saint-Saëns: Smyčcový kvartet č. 1 e moll, op. 112

Philippe Hersant: Smyčcový kvartet č. 6 (česká premiéra)

Čistě francouzský program ve Slavkově předneslo francouzské kvarteto světového renomé: Quatuor Modigliani. Na našem festivalu se s obrovským úspěchem ansámbl působící již sedmnáct sezón představil v roce 2016. Loni přednesl dvě emblematická díla francouzského komorního repertoáru z úplného sklonku devatenáctého století: Debussyho jediný kvartet, v němž se autor pro sebe nezvykle poslušně držel předepsané formy, a první ze dvojice Saint-Saënsových kvartetů. Své vystoupení Modigliani ozdobil i českou premiérou 6. kvartetu Philippa Hersanta, který poprvé zazněl devět dní před slavkovským koncertem v sále Pierra Bouleze v Berlíně.

st 19/6

Rájec-Jestřebí

zámek, Slavnostní sál, 19:30 hod.

META4

Robert Schumann: Smyčcový kvartet č. 3, op. 41

Jean Sibelius: Voces Intimae, op. 56

Máte mladou ženu a přemýšlite, co jí věnovat k narozeninám? Tak třeba romantik Robert Schumann své Claře v roce 1842 zkomponoval trojici smyčcových kvartetů. Třetí z jeho opusu 41 na náš festival přivezlo špičkové finské kvarteto Meta4. Druhé dílo večera vytvořil skladatel, jehož jméno je ve světě synonymem pro finskou hudbu: Jean Sibelius. Jak sám autor v názvu svého velkolepého pětivětého kvartetu napovídá, naslouchali jsme důvěrnému rozhovoru čtyř hlasů.

čt 20/6

Náměšť nad Oslavou

zámek, knihovna, 19:30 hod.

BORODIN QUARTET

Sergej Prokofjev: Smyčcový kvartet č. 2, op. 92

Joseph Haydn: Smyčcový kvartet č. 5, op. 33

Dmitrij Šostakovič: Smyčcový kvartet č. 9, op. 117

Po dvojím provedení Prokofjevova prvního kvartetu v letech 2011 a 2016 se náš festival konečně dočkal i druhého z dvojice autorových skvostných smyčcových kvartetů, a to rovnou v provedení „ruských velkých mistrů“, kteří v současné době tvoří kultovní Borodinovo kvarteto. Tato „značka“ si udržuje nejvyšší interpretační latku více než sedmdesát let! V zámecké knihovně kromě Prokofjeva zazněl ještě Šostakovičův 9. kvartet, jehož první verzi skladatel podle svých slov spálil a dílo po třech letech zkomponoval zcela nově, a pátý z tzv. „ruských“ kvartetů Josepha Haydna, kterému se v 19. století začalo přezdívat „How do you do?“

pá 21/6

Velké Meziříčí

zámek, zámecká jídelna, 19:30 hod.

KAPRALOVA QUARTET

František Xaver Richter: Smyčcový kvartet C dur
Vítězslava Kaprálová: Smyčcový kvartet č. 1, op. 8
Bohuslav Martinů: Smyčcový kvartet č. 5

Meziříčský koncert zahájil svěží Richterův kvartet č. 1, který sice vznikl takřka současně s prvními pokusy „kvartetních otců“ v 60. letech 18. století, svým zvukovým účinem se však může rovnat kusům vídeňských mistrů vrcholného klasicismu. Kapralova Quartet dále představil jediný smyčcový kvartet své patronky, brněnské rodačky Vítky Kaprálové, talentované skladatelky a výborné dirigentky, která se jako první žena v historii neváhala s vlastní skladbou postavit před Českou filharmonii. Svůj smyčcový kvartet z let 1935–36 autorka zkomponovala ještě během pražských studií; později tato výjimečná umělkyně studovala hudbu i v Paříži u Charlese Muncha a především u Bohuslava Martinů. Toho její talent i osobnost zcela okouzlil a své pocity vepsal i do pátého smyčcového kvartetu dedikovaného Vitulce.

ne 23/6
Moravský Krumlov
zámek, Rytířský sál, 19:30 hod.

ARILD STRING QUARTET

Carl Nielsen: Smyčcový kvartet F dur č. 4, op. 44
Johannes Brahms: Smyčcový kvartet c moll č. 1, op. 51

Po finských Meta4 a norských Vertavo si festivalové publikum vychutnalo hudbu další severské země: dánští Arild String Quartet přivezli poslední ze čtveřice kvartetů Carla Nielsena, jehož přínos pro (nejen) dánskou hudbu bychom mohli pro lepší představu srovnávat např. s významem Bedřicha Smetany pro hudbu českou o půlstoletí dříve. Ve druhé půli večera zazněl velkolepý Brahmsův kvartet c moll – traduje se, že autor zničil opravdu dlouhou řadu svých kvartetních pokusů, než konečně dílo vydal tiskem. A Arild String Quartet předvedl, že svůj kvartet Brahms skutečně dovedl k dokonalosti.

ne 23/6
Třebíč
bazilika sv. Prokopa, 19:30 hod.

PETRA KUJALOVÁ / varhany
IVANA MICHALOVICHOVÁ / varhany

Epicentrum Vídeň

Johann Sebastian Bach: Preludium a fuga h moll, BWV 544
Wolfgang Amadeus Mozart: Fantasie f moll pro čtyři ruce, KV 594
Sigismund Ritter von Neukomm: 5 částí z cyklu 37 skladeb pro orgue expressif
Johann Georg Albrechtsberger: Preludium a fuga pro čtyři ruce C dur
Adolf Friedrich Hesse: Fantasie e moll, op. 52
Josef Haydn: Flötenuhr Music
Gustav Adolf Merkel: Sonáta d moll pro čtyřruční varhany, op. 30

Vídeň přelomu 18. a 19. století je městem slavných hudebníků. Metternich s tím počítal, když kongres Evropských národů svolal právě tam. Za velkým kontrapunktikem J. G. Albrechtsbergerem do Vídně přijela celá řada významných skladatelů, jeho odkaz uctil ve své fantazii pro čtyři ruce i W. A. Mozart. Ve Vídni se nikdo nedivil, že rakouský hudebník von Neukomm sloužil francouzskému vyjednávači i při vypjaté politické situaci, vždyť skladatelská činnost je nejlepší diplomatická zbraň! Haydn si tu mohl dovolit imitovat mechanické varhany živými hráči. Vratislavský romantický skladatel Adolf Friedrich Hesse sdílel vídeňské nadšení pro Bachovu hudbu natolik, že si vysloužil přezdívku slezský Bach. Drážďanský skladatel Gustav A. Merkel zase kombinoval úctu ke kontrapunktu à la Bach a Albrechtsberger s romantickou virtuozitou a mohutností velkého varhanního zvuku. Všechny tyto barvy a kontrasty měly v Třebíči v rukou dvě výrazné mladé varhanice.

po 24/6
státní hrad Pernštejn
Rytířský sál, 19:30 hod.

AUNER QUARTETT

Wolfgang Amadeus Mozart: Smyčcový kvartet č. 4 C dur, KV 157
Johanna Doderer: Smyčcový kvartet č. 5, „Mattsee“
Alexander von Zemlinsky: Smyčcový kvartet č. 1 A dur, op. 4

Vídeňští Auner Quartett vzali festivalové publikum na procházku skrze historii rakouské kvartetní tvorby: slyšeli jsme dílo sedmnáctiletého Wolfganga Amadea Mozarta, který podle slov svého otce „z dlouhé chvíle na cestách“ složil šestici tzv. Milánských kvartetů, mezi něž patří i uvedený třívětý kvartet C dur. Takřka na dohled od „Mozartova“ Salcburku leží jezery obklopené letovisko Mattsee, které se stalo inspirací soudobé rakouské skladatelky Johanny Doderer při tvorbě jejího pátého kvartetu. Třetí číslo koncertu je prvním z děl, které se mladý Alexander von Zemlinsky odhodlal ukázat svému uměleckému vzoru, Johannesu Brahmsovi. A dobré udělal – Brahms byl z kvartetu tak nadšen, že ho rovnou doporučil svému vydavateli Simrockovi!

koncert Národního památkového ústavu
Koncert se konal ve spolupráci s městem Bystřice nad Pernštejnem.

út 25/6
Vídeň
Musikverein, Zlatý sál, 19:00 hod.

Koncert česko-rakouského partnerství
Slavnostní závěrečný koncert

MAGDALENA KOŽENÁ / mezzosoprán
COLLEGIUM 1704
VÁCLAV LUKS / um. vedoucí, dirigent

Georg Friedrich Händel: Sinfonia „Agrippina“, HWV 6
Georg Friedrich Händel: Cantata „Armida abbandonata“
Benedetto Marcello: Cantata „Arianna abbandonata“
Leonardo Leo: Cantata „Angelica e Medoro“
Domenico Sarri /Sarro/: Didone abbandonat
Domenico Sarri /Sarro/: Introduzione
Georg Friedrich Händel: Cantata „Ero e Leandro“

Poprvé v historii byl náš festival zakončen mimo festivalová města, a to přímo ve skvostném tzv. Zlatém sále proslulého vídeňského koncertního domu Musikverein s patřičně hvězdnými interprety, které Vídeň netrpělivě očekávala. Spojení naší vzácné patronky Magdaleny Kožené s mezinárodně úspěšným souborem Collegium 1704 je v barokním repertoáru víc než logické, ale doposud nebylo časté – šlo teprve o třetí společný projekt. Václav Luks pro něj sólistce nabídl několik scén nalezených nedávno v neapolském archivu. Magdalena byla průvodkyní Zahradou nářků v programu sestaveném z dramatických scén slavných ženských hrdinek jako je Armida nebo Ariadna, ale i méně známých příběhů oddané lásky, jakým je příběh nymfy Ero. Mimořádné finále XXIV. ročníku se stalo zahájením tradice koncertů česko-rakouského partnerství a zároveň předznamenalo oslavy festivalového čtvrtstoletí.

PARTNEŘI

Záštitu převzali:

Magdalena Kožená / patronka festivalu
PhDr. Ilja Šmíd / ministr kultury České republiky
JUDr. Bohumil Šimek / hejtman Jihomoravského kraje
MUDr. Jiří Běhounek / hejtman Kraje Vysočina

Jednotlivým koncertům udělili záštitu:

J. E. Barbara Ćwioro – velvyslankyně Polska v České republice
J. E. Eva-Maria Liimets – velvyslankyně Estonska v ČR
J. E. Daniel Meron – velvyslanec Izraele v ČR
J. E. Moon Seoung-Hyun – velvyslanec Korejské republiky v ČR
J. E. Robert Kvile – velvyslanec Norska v ČR
J. E. Jukka Pesola – velvyslanec Finska v ČR
J. E. Miklós Boros – velvyslanec Maďarska v ČR
Zastoupení vlámské vlády ve střední Evropě

Za finanční podporu:

Ministerstvo kultury ČR
Jihomoravský kraj
Kraj Vysočina
Statutární město Brno

Hlavní partner:

Skupina ČEZ

Mecenáš:

Julius Prügner

Patron:

Bohemian Heritage Fund

Partneři:

Prefa Brno, CzechTourism, Shift

Ve spolupráci:

Národní památkový ústav
Kultur Niederösterreich
Nadace Partnerství
TIC Brno
Festival Retz
Rakouské kulturní fórum
Flanders-zastoupení Vlámské vlády v České republice
Weinviertel
Jazzwerkstatt Poysdorf
Kaskáda

Hlavní mediální partner:

Česká televize

Mediální partneři:

MF DNES
Harmonie
Týdeník Rozhlas
Brno město hudby
Kulturvernetzung
Český rozhlas Brno
Rádio Petrov
Classic Praha

Rádio Proglas
Kristian

Oficiální dopravce:
AZ SERVIS, a.s.

Oficiální hotel:
Continental

Patroni měst:
MOSS Logistics s.r.o. (Hustopeče)
AGADOS, spol. s r.o. (Velké Meziříčí)
LAMA GAS & OIL s.r.o.
ELMESY s.r.o. (Mikulov)
rodina Podstatzkých (Velké Meziříčí)

Členové Klubu Concentus Moraviae:

Dagmar Vobecká
Jana a Petr Svobodovi
Ivana a Pavel Svobodovi
Helena Mittagová
Walter Moens
Anna a Stanislav Schopfovi
Helena Pískovcová
Helena a Arnošt Simandlovi

Zvláštní poděkování zasloužili:

rodina Mensdorf-Pouilly
rodina Kinských
rodina Podstatských-Lichtenštejnů

Členové správní rady

předseda MUDr. Jan Zbytovský, Vladimír Mérka, Ing. Hana Černochová

Členové dozorčí rady

předseda Ing. Petr Svoboda, MUDr. Marie Koštálová, Mgr. Tomáš Třetina

Festival Concentus Moraviae je členem REMA – Evropské sítě pro starou hudbu a České asociace festivalů.

CELKOVÉ NÁKLADY A VÝNOSY XXIV. ROČNÍKU MHF 13 MĚST CONCENTUS MORAVIAE (V TIS. KČ):

Náklady	10 396
Výnosy	10 371

J. Kubová
BILANCE ALFA s.r.o.
auditorská společnost
oprávnění KAČR č. 413
DIČ: CZ 25589865

XXV. ročník festivalu

CONCENTUS MORAVIAE

téma
Domov můj

**11/9–29/10
2020**

Přípravy na MHF 13 měst Concentus Moraviae v roce 2020

V roce 2019 probíhaly diskuse o dramaturgii a organizaci jubilejního XXV. ročníku MHF 13 měst Concentus Moraviae. Dramaturgie dostala podtitul „Hudba jako na dlani“ a měla být oslavou staré hudby v podání evropských špiček v této oblasti. Přes tři desítky koncertů klasické hudby na zámcích, v kostelích, synagogách, či koncertních síních se tradičně měly konat v průběhu měsíce května a června. Vzhledem k vládním opatřením proti šíření COVID-19 jsme byli nuceni přistoupit k rozhodnutí, že XXV. ročník v původně plánovaném termínu 28. 5. – 25. 6. 2020 neuskutečníme. Zcela výjimečnou a dokonale propracovanou dramaturgií připravenou týmem pěti skvělých zahraničních dramaturgů v čele s Jelle Dierickxem jsme díky intenzivnímu nasazení a kooperaci se všemi zahraničními i tuzemskými umělci témhř celou přesunuli na červen roku 2021.

Během měsíců března a dubna jsme se však rozhodli festival uskutečnit i v roce 2020. V rekordně krátké době jsme s dramaturgyní Barbarou Marií Willi připravili zcela nový program festivalu s podtitulem „Domov můj“, který se uskuteční ve speciálním datu 11. září – 29. října 2020:

„Mimořádný podzimní ročník festivalu využil omezení cestování pro dobro věci: dopřejme si oslavu staré hudby výhradně s českými umělci! Téma letošního výjimečného ročníku vychází z několika aspektů: mohu se opřít o silnou domácí scénu staré hudby, o bohatý repertoár české hudby, o inspirativní spolupráci s jinými festivaly, o schopnost české společnosti naslouchat výzvě zůstat doma. Do toho vstoupila silná hudební inspirace – nejstarší nahrávka české hymny z roku 1901 – a název festivalu DOMOV MŮJ byl na světě.“

Letošní festival je mimořádný nejen okolnostmi, díky nimž vznikl, nýbrž také díky radostnému číslu: festival spojující města hudebnou slaví v roce 2020 pětadvacáté narozeniny! Během čtvrtstoletí jeho existence proběhly obrovské společenské změny umožňující uspořádat letos prezentovaný hudební zázrak, kterému u nás říkáme stará hudba. Na otázku *Kde domov můj?* dosteneme od českých hudebníků věnujících se staré hudbě celou řadu nečekaných odpovědí. *Zůstat doma* rozhodně neznamená pouze omezení, ale třeba také příležitost ke znovuobjevení. Vybírejte z bohaté programové nabídky, skrize kterou se nepřeslechnutelně vinou koncerty letošní rezidenční umělkyně, sopranišky Hany Blažíkové.

Barbara Maria Willi

Lidské zdroje

Od ledna do srpna 2019 bylo ve společnosti zaměstnáno 7 zaměstnanců na hlavní pracovní poměr. Od září do prosince 2019 bylo zaměstnáno 6 zaměstnanců na hlavní pracovní poměr, všichni pracovali na projektu MHF 13 měst Concentus Moraviae. Současně bylo v průběhu roku uzavřeno 51 dohod o provedení práce. Celkem se na činnosti organizace podíleli 4 přepočtení pracovníci (přepočteno na plný pracovní úvazek).

Na organizaci MHF 13 měst Concentus Moraviae se podílí každým rokem také zaměstnanci spolupracujících městských úřadů a kulturních institucí jednotlivých zúčastněných měst a dobrovolníci (ne ve smyslu zákona o dobrovolnické službě).

Finanční část

Rozvaha (v tis. Kč)

AKTIVA	2018	2019
A. Stálá aktiva	0	0
Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0
Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku	0	0
Dlouhodobý hmotný majetek	0	0
Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku	0	0
Dlouhodobý finanční majetek	0	0
B. Oběžná aktiva	614	492
Zásoby	521	313
Pohledávky	6	150
Krátkodobý finanční majetek	71	23
Přechodné účty aktivní	16	6
ÚHRN AKTIV	614	492
PASIVA	2018	2019
A. Vlastní zdroje krytí stálých a oběžných aktiv	-2274	-2278
Jmění	0	0
Výsledek hospodaření	-2274	-2278
B. Cizí zdroje	2888	2770
Zákonné rezervy	0	0
Dlouhodobé závazky	0	0
Krátkodobé závazky	2227	2770
Bankovní výpomoci a půjčky	0	0
Výnosy příštích období	661	0
ÚHRN PASIV	614	492

Výkaz zisku a ztráty (v tis. Kč)

	2018	2019
Spotřeba materiálu	155	74
Spotřeba energie	61	35
Prodané zboží	0	0
Opravy a udržování	0	0
Cestovné	512	257
Náklady na reprezentaci	3	1
Ostatní služby	6328	8649
Mzdové náklady	2128	1848
Zákonné sociální pojištění	647	528
Zákonné sociální náklady	57	43
Ostatní sociální náklady	0	0
Daně a poplatky	18	107
Smluvní pokuty a penále	0	11
Ostatní pokuty a penále	0	0
Úroky	0	0
Kurzové ztráty	31	36
Jiné ostatní náklady	266	203
Odpisy dlouhodobého majetku	0	0
Tvorba opravných položek	0	0

<i>Poskytnuté příspěvky</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Náklady celkem	10285	11617
<i>Tržby z prodeje služeb</i>	<i>2142</i>	<i>3043</i>
<i>Tržby za prodané zboží</i>	<i>5</i>	<i>4</i>
<i>Změna stavu zásob nedokončené výroby</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Smluvní pokuty a penále</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Úroky</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Kurzové zisky</i>	<i>4</i>	<i>23</i>
<i>Jiné ostatní výnosy</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Přijaté příspěvky (dary)</i>	<i>2716</i>	<i>3076</i>
<i>Přijaté členské příspěvky</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Provozní dotace</i>	<i>5417</i>	<i>5378</i>
	10284	11613
Výnosy celkem		
<i>Hospodářský výsledek před zdaněním</i>	<i>-1</i>	<i>-4</i>
Hospodářský výsledek po zdanění	-1	-4

Účetní jednotka nevlastní žádné dlouhodobé finanční investice.

Společnost byla založena s nulovým základním jméním. V roce 2019 hospodařila společnost se ztrátou 4 223 Kč.

S funkcí ředitele byly spojeny náklady v celkové výši 35 333 Kč za měsíc (včetně odvodů). Členům správní a dozorčí rady nebyly vyplaceny v daném roce žádné odměny.

Přehled výnosů

Příjem	Částka	% podíl
Granty a dotace	5 378 000 Kč	46,31%
Příspěvky (dary)	3 076 649 Kč	26,49%
Tržby	3 059 746 Kč	26,35%
Ostatní výnosy	99 212 Kč	0,85%
Celkem	11 613 607 Kč	100%

Nejvýznamnější podíl příjmů společnosti v roce 2019 tvořily granty a dotace a tržby, především tržby z prodeje služeb. Úspěšnost získání darů byla stejná jako v roce 2018. Součástí „Přijatých příspěvků“ jsou také příspěvky spolupracujících festivalových měst.

Přehled výnosů podle zdrojů

Zdroj	Částka	% podíl
Jihomoravský kraj	1 638 000 Kč	14,10
Ministerstvo kultury ČR	2 730 000 Kč	23,51
Kraj Vysočina	500 000 Kč	4,31
Město Brno	500 000 Kč	4,31
Vinařský fond	10 000 Kč	0,09
Rakouské velvyslanectví v Praze	31 000 Kč	0,27
České velvyslanectví ve Vídni	38 152 Kč	0,33
Město Retz	56 270 Kč	0,48
Město Polná	20 000 Kč	0,17
Město Boskovice	45 000 Kč	0,39
Město Bystřice nad Pernštejnem	45 000 Kč	0,39
Město Hustopeče	45 000 Kč	0,39
Město Ivančice	45 000 Kč	0,39
Město Kyjov	45 500 Kč	0,39
Městys Lysice	73 627 Kč	0,63
Město Mikulov	43 576 Kč	0,38

Město Moravský Krumlov	45 000 Kč	0,39
Město Náměšť nad Oslavou	45 000 Kč	0,39
Město Rájec-Jestřebí	45 000 Kč	0,39
Město Slavkov u Brna	45 000 Kč	0,39
Město Tišnov	45 000 Kč	0,39
Město Třebíč	45 000 Kč	0,39
Město Valtice	29 000 Kč	0,25
Město Velké Meziříčí	45 000 Kč	0,39
Město Žďár nad Sázavou	45 000 Kč	0,39

Dary a příspěvky fyzických a právnických osob	1 538 450 Kč	13,25
Ostatní výnosy	99 212 Kč	0,85
Tržby	3 059 746 Kč	26,35
Příspěvky přijaté v roce 2019, které se vztahují k projektům roku 2020 a nebyly vynaloženy na úhradu nákladů v roce 2019, ale až v roce 2020	661 073 Kč	5,69
Celkem	11 613 607 Kč	100%

Přehled nákladů

Náklad	Částka	% podíl
Spotřebované nákupy	3 448 000 Kč	29,68
Ostatní služby (bez honorářů)	257 000 Kč	2,21
Osobní náklady	2 419 000 Kč	20,82
Honoráře umělců	4 944 367 Kč	42,56
Daně a poplatky	107 000 Kč	0,92
Ostatní provozní náklady, inzerce, reklama	441 633 Kč	3,80
Poskytnuté příspěvky	0 Kč	0
Celkem	11 617 794 Kč	100

Největší položkou na straně výdajů je pořádání hudebních akcí.

Vývoj a stav fondů k 31. 12. 2019

Společnost nevytváří žádné fondy.

Stav majetku a závazků k 31. 12. 2019

V roce 2019 nedošlo ke změně dlouhodobého majetku společnosti. Společnost nevykazovala k tomuto datu žádné zůstatky na účtech pořízení investic, investičních záloh ani dlouhodobých finančních investic.

Krátkodobé závazky společnosti po lhůtě splatnosti byly k 31.12.2019 ve výši 2 770 tisíc Kč. Krátkodobé pohledávky společnosti po lhůtě splatnosti k 31.12.2019 byly ve výši 150 tis. Kč.

Úplný objem výnosů (v tis. Kč)

Druh činnosti	Částka	% podíl
Hlavní	9 496	81,77
Doplňková	2 117	18,23
Celkem	11 613	100,00

Úplný objem nákladů (v tis. Kč)

Druh činnosti	Částka	% podíl
Hlavní	10 848	93,38
Doplňková	769	6,62
Celkem	11 617	100,00

Změny zakládací listiny, změny ve složení správní rady a dozorčí rady, změna ředitele

V roce 2019 nedošlo k žádným změnám zakládací listiny ani ve složení správní a dozorčí rady, ředitelem společnosti je pan David Dittrich.

Mezinárodní centrum slovanské hudby Brno, o.p.s.

Polní 6, 639 00 Brno

IČO: 26235064

DIČ: CZ26235064

tel.: 542 210 713

fax.: 542 213 056

info@concentus-moraviae.cz

www.concentus-moraviae.cz

